

# *finans* policy



ÖRSKELLJUNGA  
KOMMUN

*Fastställt av kommunfullmäktige  
2015-10-26*

# INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1 Inledning
  - 1.1 Syfte
  - 1.2 Mål
  - 1.3 Principer för finansiell samordning
- 2 Organisation och ansvarsfördelning
  - 2.1 Kommunfullmäktige
  - 2.2 Kommunstyrelsen
  - 2.3 Ekonomichefen
  - 2.4 Nämnderna
  - 2.5 Helägda bolag
  - 2.6 Extern förvaltning
  - 2.7 Förvaltning av andra organisationers medel
- 3 Principer för upplåning
- 4 Principer för utlåning
- 5 Borgen
- 6 Likviditetshantering/betalningar
- 7 Kortfristiga placeringar
- 8 Principer för förvaltning av medel för stiftelser och donationsfonder
- 9 Förvaltning av pensionsmedel
  - 9.1 Syfte och mål
  - 9.2 Placeringsregler
  - 9.3 Limit för tillgångsslag
  - 9.4 Likvida medel
  - 9.5 Svenska räntebärande värdepapper
  - 9.6 Aktier och aktierelaterade instrument
  - 9.7 Strukturerade produkter
  - 9.8 Alternativa placeringar

- 9.9 Beräkning av portföljvärde och limiter samt över- eller underskridande av limiter
- 9.10 Extern förvaltare
- 9.11 Förvar
- 9.12 Derivatinstrument
- 9.13 Belåning
- 9.14 Ansvarsfulla placeringar

Bilaga 1 Olika typer av risker

Appendix Definitioner av vanligt förekommande termer

# 1 Inledning

## 1.1 Syfte

Syftet med finanspolicyen är att ge koncernen, d v s kommunen och dess helägda dotterbolag Örkelljunga Fjärrvärmeverk AB och Örkelljungabostäder AB ett regelverk som säkerställer att Kommunallagens krav på medelsförvaltning i 8 kapitlet, §§ 2 och 3 uppfylles.

Med finansverksamhet avses upplåning (punkt 3), utlåning (punkt 4), borgen (punkt 5), likviditetshantering/betalningar (punkt 6), kortfristiga placeringar (punkt 7) och förvaltning av pensionsmedel (punkt 9).

Kommunens helägda bolag inom koncernen ska följa denna finanspolicy inom ramen för sin verksamhet.

Denna finansiella policy gäller även vid hanteringen av medel inom de stiftelser (punkt 8) som kommunen förvaltar.

## 1.2 Mål

Inom ramen för Kommunallagens bestämmelser och denna policy skall finansverksamheten inom koncernen drivas så att

- koncernens betalningsförmåga säkerställs på kort och lång sikt
- bästa möjliga finansnetto uppnås
- skalfördelar utnyttjas inom koncernen för att effektivisera finansiering, likviditetshantering, betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster
- riskerna hålls på en låg nivå med hänsyn tagen till kraven på god avkastning. Risknivån skiljer sig åt mellan pensionsmedelsförvaltning och övrig finansförvaltning beroende på att de medel som avsatts för pensionsförpliktelser är av mer långsiktig karaktär än övrig finansförvaltning. Olika typer av risker beskrivs i bilaga 1.

Finansverksamheten ska bedrivas på ett betryggande sätt och i enlighet med på området gällande lagstiftning, kommunal rätt samt EU-rättsliga principer. Verksamheten ska kännetecknas av god riskkontroll.

## 1.3 Principer för finansiell samordning

All upplåning, utlåning, likviditetshantering/betalningar och kortfristiga placeringar inom koncernen bör samordnas. Ekonomichefen ansvarar under kommunstyrelsen för den löpande samordningen.

Hanteringen inom den finansiella samordningen skall vara ömsesidigt förmånlig för kommunen och bolagen. Ingen verksamhet skall subventioneras av någon annan verksamhet. Finansieringsvillkoren skall motsvara respektive verksamhets kreditvärdighet och ske enligt marknadsmässiga principer.

## 2 Organisation och ansvarsfördelning

### 2.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

- fastställer finanspolicy (Kommunallagen 8 kap, §§ 3 och 3 a)
- fastställer kommunens upplåningsram årligen i budgeten
- fastställer utlånings- och borgensram för bolagen
- följer utvecklingen av finansverksamheten genom årsredovisning och övrig finansiell rapportering under året.

### 2.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

- har hand om den ekonomiska förvaltningen (Kommunallagen 6 kap, § 4)
- ansvarar övergripande för hantering av de finansiella riskerna i kommunkoncernen i sin helhet
- ansvarar för kommunens finansförvaltning i sin helhet och fastställer detaljerade anvisningar för den löpande verksamheten
- beslutar om delegationsordning för finansiella beslut.

### 2.3 Ekonomichefen

Ekonomichefen

- ansvarar under kommunstyrelsen för att kommunkoncernens finansförvaltning sköts på ett effektivt sätt inom de ramar som lagar och denna finanspolicy anger. Samråd skall ske med verkställande direktörerna i de helägda bolagen
- beslutar, inom ramen för kommunstyrelsens delegation, om placering av kommunens medel, upptagande av nya lån samt konvertering och ränteändring av upptagna lån
- medverkar aktivt i G 7-gruppen
- initierar och utarbetar vid behov förslag till uppdateringar av finanspolicyn
- rapporterar utfallet av den finansiella förvaltningen till kommunstyrelsen, minst kvartalsvis.

## 2.4 Nämnderna

Nämnderna ansvarar för att respektive nämnd tillhandahåller ekonomichefen den information som behövs för att en effektiv finansiell samordning i enlighet med denna finanspolicy ska kunna ske inom kommunkoncernen.

## 2.5 Helägda bolag

Styrelsen i de olika helägda bolagen

- ansvarar för att finanspolicy för bolaget fastställs inom ramen för kommunens beslutade finanspolicy
- ansvarar för att respektive bolag tillhandahåller den information till ekonomichefen som behövs för att en effektiv finansiell samordning i enlighet med denna finanspolicy ska kunna ske inom kommunkoncernen.

## 2.6 Extern förvaltning

I de fall extern förvaltning av kommunens medel förekommer skall skriftligt avtal upprättas mellan kommunen och den externa förvaltaren. Avtal skall godkännas av kommunstyrelsen.

## 2.7 Förvaltning av andra organisationers medel

Vid förvaltning av annan organisations (exempelvis stiftelse) medel skall skriftligt avtal om förvaltningen upprättas under förutsättning att den överstiger 5 prisbasbelopp. Kommunen eller i kommunkoncernen ingående bolag får inte åta sig förvaltningsuppdrag som innebär att risktagandet eller utfästelsen går utöver kommunens finanspolicy. Avtal skall godkännas av kommunstyrelsen.

## 3 Principer för upplåning

Kommunen och varje bolag svarar som huvudprincip för sin egen upplåning. Bolagen ska samråda med kommunens ekonomichef i samband med upplåning.

Kommunkoncernens betalningsförmåga ska vid varje tidpunkt vara säkerställd via tillgång till likvida medel och/eller genom avtalade kreditlöften. Kapitalförsörjningen ska tryggas genom att en låg finansieringsrisk eftersträvas via en god diversifiering avseende långivare, lånens förfallostruktur och olika upplåningsformer.

Finansiell leasing jämföras med upplåning och hanteras på samma sätt.

## 4 Principer för utlåning

Kapitalförsörjning för kommunens bolag kan ske genom utlåning från kommunen. Sådan utlåning ska ske på sätt så att kommunens finansiella risker begränsas. Bolagen beslutar, utifrån respektive bolags strategi, om kapital- och räntebindningstid på lån och storleken på likviditetsreserverna.

Kommunens prissättning på utlåning och kreditlöften ska vara baserad på marknadsmässiga villkor och vara transparent för låntagaren. Prissättningen ska

bestå av en underliggande marknadsränta för kommunens upplåning samt ett administrativt påslag för koncernbankens omkostnader.

## 5 Borgen

Kommunen har en restriktiv inställning till borgen. Normalt tecknas borgen endast för företag som helt eller delvis ägs av kommunen.

I de undantagsfall borgen tecknas för andra organisationer så bör det ske för under fastställd tid med årlig avtrappning av åtagandet.

Då tecknande av borgen innebär ett risktagande skall i normalfallet borgensavgift tas ut. Kommunfullmäktige ska i samband med att beslut om borgen fattas fastställa storleken på denna, exempelvis för kommunens bostadsbolag i enlighet med lagen 2010:879 Lagen om Allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

## 6 Likviditetshantering/betalningar

Likviditetshanteringen inom kommunkoncernen bör samordnas och kommunens helägda bolag bör vara anslutna till kommunens koncernkonto.

Likviditetshanteringen bör utformas för att effektivisera kapitalförsörjningen med beaktande av att god betalningsberedskap upprätthålls vid alla tillfällen. Varje bolag ansvarar för optimering av respektive bolags rörelsekapital.

## 7 Kortfristiga placeringar

Kommunkoncernens kortfristiga placeringar skall hanteras av ekonomichefen. Placering får ske genom i Sverige verksamma banker och via av Finansinspektionen godkända värdepappersbolag. Medel får placeras i skuldförbindelser utgivna av nedanstående organisationer med angivna begränsningar av löptid. Placering får endast ske i värdepapper med hög likviditet där officiell köpkurs fortlöpande sätts av flera aktörer. Medel får även placeras på bankräkning hos i Sverige verksamma banker.

LÅNTAGARE	LÄNGSTA LÖPTID
1. Staten, kommuner, landsting med rating AAA/Aaa (A-1/+/P-1)	Ingen tidsgräns
2. Övrigavärdepapper med rating AAA/Aaa (A-1/+/P-1)	5 år
3. Värdepapper med rating AA-/Aa3 (A-1/P-1)	1 år

## 8 Principer för förvaltning av medel för stiftelser och donationsfonder

I enlighet med urkund för respektive stiftelse/donationsfond ansvarar ekonomi-enheten för förvaltning, redovisning och utdelning för de stiftelser/donationsfonder som kommunen har förvaltningsansvar för.

## 9 Förvaltning av pensionsmedel

### 9.1 Syfte och mål

Detta avsnitt gäller för de medel som Kommunfullmäktige beslutat avsätta för pensionsförpliktelser inklusive avkastningen på dessa medel.

Syftet med placeringsverksamheten som avser pensionsmedel är att säkra framtida pensionsåtaganden som kommunen har för pensioner intjänade före 1998, den så kallade ansvarsförbindelsen. Pensionsskuld och pensionstillgångar ska långsiktigt matcha varandra, d.v.s. värdet på tillgångarna ska motsvara ansvarsförbindelsen över tiden.

Avkastningsmålet innebär att placerade medel bör ge en avkastning motsvarande genomsnittet för Riksbankens referensränta varje år i januari månad plus 2 procentenheter över en rullande 5-årsperiod.

### 9.2 Placeringsregler

Reglerna anger i vilka tillgångar och med vilka limiter medlen får placeras. Samtliga i riktlinjerna givna restriktioner hänför sig till tillgångarnas marknadsvärde, dvs. deras värdering till vid varje tillfälle rådande pris-, kurs- och räntenivåer.

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag:

- Räntebärande värdepapper utgivna i svensk valuta
- Svenska och utländska aktier och aktierelaterade instrument
- Alternativa placeringar
- Likvida medel i svenska kronor

### 9.3 Limit för tillgångsslag

Procenttalen i nedanstående tabell anger lägsta och högsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt får utgöra av portföljens totala marknadsvärde. Tabellen nedan visar "normalportföljen" samt tillåtna avvikelser.



**Tabell 1** Limiter för tillgångsslagen

Tillgångsslag	Min	Normal	Max
1. Likvida medel	0%	0%	60%
2. Räntebärande värdepapper	0%	50%	100%
3. Aktier	0%	50%	70%
- Varav svenska aktier och aktierrelaterade instrument	0%	30%	70%
- Varav utländska aktiefonder och aktierrelaterade instrument	0%	20%	35%
2. Alternativa placeringar	0%	0%	20%

#### 9.4 Likvida medel

Likvida medel definieras som medel på bankräkning, depåkonto samt dagsinlåning. Övrig tidsbunden inlåning hänförs till räntebärande värdepapper vid beräkning av tillgångslagens andelar enligt avsnitt 9.3.

#### 9.5 Svenska räntebärande värdepapper

Portföljens medel, vad det gäller räntebärande värdepapper, får placeras i:

- Värdepappersfonder registrerade hos finansinspektionen eller motsvarande organ inom EU bestående av räntebärande värdepapper med god kreditvärdighet och riskspridning. Fondens värde ska kunna följas kontinuerligt samt realiseras med kort varsel samtidigt som den genomsnittliga kreditvärdigheten ska vara tillfredsställande med huvuddelen exponerat mot mer kreditvärdiga papper (investment grade)
- Direkt i svenska räntebärande värdepapper (denominerade i SEK) som är offentligt utbudna och som löpande prissätts.

Vid placering i direkt räntebärande värdepapper gäller nedanstående limiter. Procenttalen i tabellen nedan avser andelar av portföljens marknadsvärde samt maxandel per emittentkategori. Mängden kreditrisk som får tas beror på hur lång löptid underliggande instrument har samt hur stor del instrumentet utgör av pensionsfonden. Värden inom parentes avser en kortfristig ratingskala som används på räntebärande värdepapper med en löptid under ett år. Vid val av räntefonder ska följande limiter gälla (värden inom parentes = kortfristig ratingskala)

**Tabell 2** Löptidslimiter

<b>Emittent / Duration</b>	<b>0-2 år</b>	<b>2-5 år</b>	<b>Över 5 år</b>	<b>Max andel per emittent</b>
A. Staten, kommuner, landsting med rating AAA/Aaa (A-1+/P-1)	100 %	100 %	100 %	100 %
B. Övriga värdepapper med rating AAA/Aaa (A-1+/P-1)	100 %	85 %	70 %	25 % (35%)
C. Värdepapper med rating AA-/Aa3 (A-1/P-1)	70 %	50 %	30 %	20 % (25%)
D. Värdepapper med rating A-/A3 (A-2/P-2)	40 %	25 %	20 %	15 % (20%)
E. Värdepapper med rating BBB-/Baa3 (A-3/P-3)	15 %	5 %	0 %	10 % (15%)

I första hand ska värdepapprets rating användas och om det inte finns, används emittentens rating. Om möjligt ska gröna obligationer väljas som placering.

Om löptiden på ett instrument är kortare än 1 år får kortfristig rating användas. Kortfristig rating översätts till lägsta motsvarande långa rating i tabellen ovan. Översättningstabell återfinns under avsnittet definitioner.

Räntebärande värdepapper utan rating, men med statliga garantier faller under kategori C. Kommuner och landsting utan rating hamnar också i denna kategori. Ovanstående gäller rating enligt Standard & Poor's eller Moody's. Om låntagaren har rating från både Standard & Poor's och Moody's, krävs att minst en av dem ligger på angiven nivå.

## 9.6 Aktier och aktierelaterade instrument

Aktieplaceringar ska primärt ske i aktiefonder, men placeringar får även ske i aktierelaterade instrument som ETF:er och aktieindexobligationer (strukturerade produkter) samt olika typer av instrument för att nå aktieexponering som inte står i strid med övriga begränsningar i dessa riktlinjer. Allmänt vedertagna principer för diversifiering inom och mellan olika aktiemarknader skall iakttas. Även riskspridning avseende förvaltare och förvaltningsstil bör eftersträvas.

Fondernas aktieplaceringar ska ske i börsnoterade svenska eller utländska aktier. Med börsnoterade aktier avses aktier som är föremål för regelbunden handel på auktoriserad marknadsplats öppen för allmänheten och under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande utländsk myndighet. Ett enskilt bolag får inte utgöra mer än 10 % av den svenska respektive utländska aktieportföljen. Undantag

görs i det fall en aktie väger tyngre än 10 % av jämförelseindex enligt 9.15 då andelen av denna aktie får uppgå till motsvarande vikt som i index.

### **9.7 Strukturerade produkter**

Med strukturerade produkter avses derivat kombinerade med räntebärande värdepapper i ett och samma värdepapper. Gemensamt för placeringar i strukturerade produkter är att en kapitalgaranti på 100 % av det nominella beloppet är ett krav samtidigt som överkursen aldrig får vara större än 10%. Strukturerade produkter ska klassificeras utifrån den marknad den ger exponering mot och aktierelaterade instrument såsom aktieindexobligationer ska som huvudregel betraktas som en aktieplacering mot den marknad som instrumentet skapar exponering gentemot. Ger den strukturerade produkten exponering mot räntemarknaden ska den däremot klassificeras som en räntebärande placering. Placering får inte ske i aktierelaterade instrument vars konstruktion innebär en kreditrisk som är högre än de limiter som avser kreditrisk.

Som motpart avseende optionsdelen godtas svenskt eller utländskt värdepappersinstitut under behörig nationell myndighets tillsyn. Motpartsrisken skall dock i sin helhet tas av obligationsemittenten. Detta innebär att om utfärdaren av optionsdelen inte kan fullgöra sina förpliktelser tas detta ansvar över av obligationsemittenten.

### **9.8 Alternativa placeringar**

Genom att investera i tillgångar som uppvisar låg korrelation med den befintliga portföljen kan den totala risken reduceras och avkastningen höjas. Exempel på sådana tillgångar kan vara valutor, råvaror, reall tillgångar (ex skog, mark, produktionsanläggningar) och hedgefonder. Investeringar klassas som alternativa efter exponering snarare än den juridiska form som investeringen görs i. Dessa investeringar ska ske i former med en kontinuerlig marknadsvärdering samt betryggande likviditet. Maximal tillåten årlig standardavvikelse för respektive innehav är 10 % och vid flera placeringar ska en så hög nivå som möjligt av diversifiering mellan olika strategier och exponering eftersträvas.

### **9.9 Beräkning av portföljvärde och limiter samt över- eller underskridande av limiter**

Vid beräkning av portföljens värde och av limiter, skall portföljens tillgångar värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Om marknadsvärde saknas får förvaltaren fastställa värdet.

Om extern förvaltare anlitas skall över- respektive underskridande av limiter enligt förvaltningsuppdraget rapporteras till kommunen, med beskrivning av orsaken till förändringen samt förslag till åtgärd. Om limit överskrids ska tillgångarna avyttras i motsvarande mån så snart det lämpligen kan ske, varvid särskild hänsyn ska tas till den risk som överskridandet innebär för portföljen som helhet. Motsvarande gäller om limit underskrids, varvid tillgångar anskaffas så snart det lämpligen kan ske. Ekonomichefen skall rapportera över- respektive underskridande till kommunstyrelsens ordförande, med beskrivning av orsaken till förändringen samt förslag till åtgärd.

### 9.10 Extern förvaltare

Beslutar kommunstyrelsen att anlita extern förvaltare av hela eller delar av portföljens tillgångar gäller att:

1. förvaltaren ska vara ett värdepappersinstitut eller fondbolag och ha erforderliga tillstånd för sin verksamhet enligt lag (2007:528) om värdepappersmarknaden, respektive lag (2004:46) om investeringsfonder. Utländsk förvaltare skall ha tillstånd motsvarande de som anges ovan och stå under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.
2. sådant uppdrag ska grundas på skriftligt avtal och förvaltaren skall åta sig att följa denna policy.

### 9.11 Förvar

Portföljens tillgångar ska förvaras hos värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring, enligt 2 kap 2§ p1 lag (2007:528) om värdepappersmarknaden. Andelar i värdepappersfonder registreras dock normalt hos fondbolaget, utan leverans till värdepappersinstitutet. Utländska institutioner som har tillstånd motsvarande det som anges i punkt 1 och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

### 9.12 Derivatinstrument

Derivatinstrument, t.ex. terminer och optioner, får endast användas i värdepappersfonder samt i strukturerade produkter.

### 9.13 Belåning

Tillgångarna i portföljen får inte belånas.

### 9.14 Ansvarsfulla placeringar

Utöver avvägningen mellan avkastning och risk ska också ansvarsfulla aspekter beaktas i placeringsverksamheten. Härmed avses att placeringar inte ska ske i företag som kan förknippas med oacceptabla arbetsförhållanden, barnarbete, våld, narkotika, prostitution, eller kriminell verksamhet.

Därefter är utgångspunkten att prioritera fonder, som arbetar med aktiv påverkan utifrån socialt ansvarsfulla kriterier och långsiktig hållbarhet. Som grundregel ska hänsyn tas till principerna i FN:s Global Compact som innefattar:

#### Mänskliga rättigheter

- företagen ombeds att stödja och respektera skydd för internationella mänskliga rättigheter inom den sfär som de kan påverka; och
- försäkra sig om att deras eget företag inte är delaktiga i brott mot mänskliga rättigheter.

#### Arbetsvillkor

- företagen ombeds att upprätthålla ("uphold") föreningsfrihet och ett faktiskt ("effective") erkännande av rätten till kollektiva förhandlingar;
- avskaffande av alla former av tvångsarbete;

- faktiskt ("effective") avskaffande av barnarbete; och
- avskaffandet av diskriminering vid anställning och yrkesutövning.

## Miljö

- företag ombeds att stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisiker;
- ta initiativ för att främja större miljömässigt ansvarstagande; och
- uppmuntra utveckling och spridning av miljövänlig teknik.

## Korruption

- Företag bör motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och bestickning.

Vid indirekta placeringar i fonder ska eftersträvas att fonden har en placeringsinriktning som så långt som möjligt uppfyller de etiska krav som anges ovan. Eftersom fonder kan ha något annorlunda utformade etiska riktlinjer är det möjligt att placera i fonder som inte fullt ut uppfyller de krav som anges ovan. Vid placeringar i fonder ska vidare innehavets vikt bedömas utifrån ett väsentlighetskriterium där endast mindre avvikelser kan accepteras.

Fondförvaltarna ska utöver ovanstående sträva efter att följa följande riktlinjer för ansvarsfulla investeringar:

PRI – Principles for Responsible Investment (PRI). Ett initiativ lanserat av FN 2005. PRI är ett internationellt nätverk av investerare som arbetar tillsammans för att implementera ESG-faktorer i investeringsprocesser och ägarpolicy enligt 6 vägledande principer. [www.unpri.org](http://www.unpri.org).

IIGCC- Institutionella Investors Group on Climate Change är ett internationellt nätverk med 90 institutionella investerare. IIGCC är en plattform där investerare arbetar tillsammans för att påverka lagstiftare på nationell- och internationell nivå och bolag för ett snabbare skifte till en ekonomi som inte är beroende av fossila bränslen.

ESG- Bolagstyrning med miljö- och sociala kriterier.

### 9.15 Uppföljning och rapportering

Det övergripande syftet är att kontrollera att pensionsmedelsförvaltningen har skett i enlighet med principerna om god avkastning och betryggande säkerhet. Syftet är också att ge kommunen en sådan information om de placerade medlens avkastning och riskexponering, i relation till denna finansiella policy, att åtgärder kan vidtagas vid eventuella avvikelser.

Respektive kapitalförvaltare skall en gång per månad lämna en rapport till kommunens ekonomienhet. Rapporten skall vara kommunen tillhanda senast den 10:e i respektive månad och innehålla nedanstående uppgifter presenterade sedan uppdragets början, sedan årets början och för föregående månad:

- Marknadsvärdet
- Insatta respektive uttagna medel
- Avkastning
- Avkastning i förhållande till fastställt jämförelseindex

- Förändringar av innehavet under månaden
- De förvaltade medlens tillgångsfördelning i detalj vid senaste månadsskiftet
- Någon form av mått på risken i de olika aktieportföljerna
- Genomsnittlig löptid och räntekänslighet för räntebärande värdepapper
- En skriftlig kommentar över utvecklingen samt en utblick över den närmaste framtiden (kvartalsvis)
- Eventuella avvikelser från placeringsreglerna i denna finansiella policy, avvikelsernas orsak samt vidtagna åtgärder eller förslag till åtgärder
- Eventuella rapporter om onormala händelser i placeringsverksamheten händelsens orsak samt vidtagna åtgärder

Förvaltningsresultatet ska även utvärderas mot relevanta index som mäter utvecklingen på de olika marknader på vilka placeringarna görs. För att utvärdera förvaltaren ska den vikt i respektive index som det tilldelade förvaltningsmandatet omfattar ligga till grund för utvärderingen.

**Tabell 3** Jämförelseindex vid förvaltningsutvärdering

<b>Tillgångsslag</b>	<b>Index</b>
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond 50% och OMRX T-Bill 50% eller motsvarande
Svenska reala räntebärande värdepapper	OMRX Real eller motsvarande
Svenska aktier	SIX Portfolio Return eller motsvarande
Utländska aktier	MSCI All Countries (total return i SEK) eller motsvarande
Alternativa tillgångar	OMRX T-BILL +2%

Om något av ovan nämnda index upphör att vara relevant för jämförelse av förvaltningen eller upphör att noteras ska annat index väljas.

All form av ekonomisk verksamhet innebär alltid ett visst mått av finansiellt risktagande. En passiv finansförvaltning innebär att inga åtgärder vidtas för att minimera eller parera risker. Genom en aktiv finansförvaltning skapas möjligheter till ett rationellt hanterande av risker med beaktande av den kostnad som det medför att minska eller eliminera risker.

Inom ramen för denna policy hanteras följande risker:

- Ränterisk – värdeförändring på en räntebärande position som följd av ändrade marknadsräntor.

Ränte- och kursriskerna begränsas dels genom begränsningar av vilka instrument som är tillåtna, dels genom begränsning av bindningstider.

- Kreditrisk – motpartsrisk – risken att en motpart inte fullgör sina förpliktelser. En speciell risk inom denna kategori är det som hände 2008, det fanns inte kapital tillgängligt för upplåning när vissa kommuner skulle ta upp nya lån eller förnya redan befintliga lån.

Motpartsrisken begränsas genom att godkända motparter för affärer fastställs.

- Likviditetsrisk – risken att en placering inte kan omsättas i likvida medel utan påtaglig kostnadsökning.

Likviditetsriskerna begränsas genom likviditetsplanering och val av placeringsformer/värdepapper som vid varje tidpunkt kan disponeras/säljas. Löptiden på placerade medel ska anpassas till framtida behov av betalningsmedel på kort och medellång sikt i enlighet med likviditetsplanen.

- Valutarisk – värdeförändring av en valuta i förhållande till andra valutor. Kommunkoncernen ska inte ta några valutarisker varken vid placering av likviditeten eller vid upplåning. Endast placeringar och lån i svensk valuta får förekomma. Detta gäller dock inte de medel som avsatts för pensionsändamål.
- Administrativ risk – risk för störningar inom de administrativa rutinerna. Det kan gälla personal, datasystem m.m. Dessa störningar kan uppträda dels hos den externa motparten, dels i den egna organisationen. För att begränsa den administrativa risken hos den externa motparten krävs kvalitetskontroll dels i samband med upphandlingen och avtalstecknandet, dels fortlöpande under avtalstiden. För att begränsa den administrativa risken i den egna organisationen krävs en klar organisationsstruktur med tydliga roller och befogenheter i enlighet med denna finanspolicy samt en god intern kontroll och revision.

## Appendix - Definitioner av vanligt förekommande termer

Term	Definition
Aktieindex-obligation	Obligationslån där avkastningen är knuten till ett eller flera aktieindex eller i kombination av ränteplacering.
Allokering	Fördelning av tillgångsslag i portföljen.
Benchmark	Jämförelseindex.
Bolag	Med bolag avses aktiebolag som har utgett noterade aktier handlade på publik marknadsplats.
Derivat-instrument	Derivat är kontrakt vars värde bestäms utgående från värdet på en underliggande vara, t.ex. börsindex. Med hjälp av derivat kan du minska de risker som är förenade med förändringar i placeringsobjektets värde, uppnå önskad exponering eller eftersträva tilläggsavkastning. Exempel på vanliga derivat är köp- och säljoptioner i aktier samt ränteterminer. Exempel på hur derivat kan användas som ett riskhanterings-instrument är om investeraren tror att börsen ska falla men inte vill sälja. Innehavet kan då försäkras genom att köpa en säljoption vilken ger rätten, men inte skyldigheten, att sälja.
Diversifiering	Fördelning av en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångsslag/marknader i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen i en portfölj.
Duration	Kan beskrivas som den räntebärande portföljens vägda genomsnittliga återstående löptid. Durationen bestäms av obligationernas och kupongernas återstående löptid, kupongernas storlek samt räntenivån. Ju högre värde desto mer känslig är portföljen för förändringar i marknadsräntan. Durationen för en s.k. nollkupongsobligation är lika med dess löptid och för en kupongobligation lägre än dess löptid.
Emittent	Utgivare och garant av finansiella instrument.
ETF	Exchange Traded Fund (ETF) är en börshandlad fond. En ETF ger exempelvis exponering mot ett index som OMX, men handlas som en aktie mot courtage och har



	högre likviditet än en aktiefond
Exponering	Det värde, uttryckt i kronor eller i procent av den totala portföljen, som förändras p.g.a. förändringar i kursen/ räntan på ett värdepapper.
Index	Mått på en marknads eller delmarknads värde och utveckling.
Kreditrisk	Risk för att utställaren av ett finansiellt instrument, t ex obligation, inte kan infria löftet om återbetalning av lånet.
Likvida medel	Medel på bankräkning o dyl. som kan omsättas med kort varsel.
Likviditet	Mått på omfattningen av handeln, eller omsättningen, i ett instrument eller på en marknad. Även benämning för kassamedel.
Limit	Riskenivå som begränsar innehav av finansiella instrument.
Löptid	Den tid som återstår till ett värdepapper förfaller till betalning.
Marknadsränta	Marknadspriset på kapital som sätts av marknadens aktörer.
Marknadsvärde	Värdet av en tillgång (eller en hel portfölj) till kapitalmarknadens rådande prisnivå.
MSCI AC index	Morgan Stanleys breda världsindex för globala aktier.
Obligation	Skuldebrev med löptid (ursprungligen) över ett år.

Term	Definition															
OMRX Bond-index	OMX-gruppens värdeviktade index bestående av nominella benchmarkobligationer emitterade av staten samt bostadsinstituten.															
OMRX REAL-index	OMX-gruppens värdeviktade index bestående av samtliga statliga realränteobligationer.															
Rating	Av kreditvärderingsinstitut gjord bedömning av sannolikheten för att en skuld kommer att regleras på överenskommen tidpunkt.															
Rating-kategorier	<p data-bbox="427 645 1374 763">Ratinginstituten Standard &amp; Poor's (S&amp;P's) och Moody's Investors Service Inc (Moody's) klassificering av långfristig upplåning kan illustreras enligt följande:</p> <table border="1" data-bbox="427 864 1399 1240"> <thead> <tr> <th data-bbox="427 864 560 1055">Rating institut</th> <th data-bbox="560 864 778 1055">Mycket hög kreditvärdighet</th> <th data-bbox="778 864 997 1055">Hög kreditvärdighet</th> <th data-bbox="997 864 1216 1055">Spekulativ kreditvärdighet</th> <th data-bbox="1216 864 1399 1055">Mycket låg kreditvärdighet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="427 1055 560 1128">S&amp;P's</td> <td data-bbox="560 1055 778 1128">AAA-AA</td> <td data-bbox="778 1055 997 1128">A-BBB</td> <td data-bbox="997 1055 1216 1128">BB-B</td> <td data-bbox="1216 1055 1399 1128">CCC-D</td> </tr> <tr> <td data-bbox="427 1128 560 1240">Moody's</td> <td data-bbox="560 1128 778 1240">Aaaa-Aa</td> <td data-bbox="778 1128 997 1240">A-Baa</td> <td data-bbox="997 1128 1216 1240">Ba-B</td> <td data-bbox="1216 1128 1399 1240">Caa-C</td> </tr> </tbody> </table> <p data-bbox="427 1312 1385 1599">S&amp;P's kreditvärdighetsbedömningar av svenska företagscertifikat och kommuncertifikat baserar sig på en inhemsk ratingskala som sträcker sig från K-1 till K-5. En emittent av penningmarknadsinstrument som hänförs till kategori K-1 bedöms ha en mycket god kapacitet att möta aktuella betalningsförpliktelser medan en emittent som placerats i kategori K-5 är, eller förväntas bli, ur stånd att i tid möta aktuella betalningsförpliktelser.</p>	Rating institut	Mycket hög kreditvärdighet	Hög kreditvärdighet	Spekulativ kreditvärdighet	Mycket låg kreditvärdighet	S&P's	AAA-AA	A-BBB	BB-B	CCC-D	Moody's	Aaaa-Aa	A-Baa	Ba-B	Caa-C
Rating institut	Mycket hög kreditvärdighet	Hög kreditvärdighet	Spekulativ kreditvärdighet	Mycket låg kreditvärdighet												
S&P's	AAA-AA	A-BBB	BB-B	CCC-D												
Moody's	Aaaa-Aa	A-Baa	Ba-B	Caa-C												

		Översättningstabell för rating				
		Standard & Poor's			Moody's	
		Nationell kortfristig rating	Kortfristig rating	Långfristig rating	Kortfristig rating	Långfristig rating
				AAA		Aaa
				AA+		Aa1
				AA		Aa2
			A-1+	AA-		Aa3
				A+		A1
			A-1	A	P-1	A2
				A-		A3
	K-1		A-2	BBB+	P-2	Baa1
	K-2			BBB		Baa2
	K-3		A-3	BBB-	P-3	Baa3
				BB+		Ba1
				BB		Ba2
			B	BB-		Ba3
				B+		B1
				B		B2
				B-		B3
				CCC+		Caa1
				CCC		Caa2
				CCC-		Caa3
				CC		Ca
			C	C	Not prime	C
	K-4		D	D		

Realobligation

Obligation som ger en inflationsskyddad avkastning då den räknas upp med inflationen i form av konsumentprisindex (KPI). Det innebär att framtida kassaflöden behåller sin reala köpkraft. Även kallat realränteobligation.

Realränta

Nominell ränta minus inflation, vilket ger en ränta med hänsyn tagen till inflationen.

Rebalansering

I det fall portföljens tillgångar utvecklas på ett sådant sätt så att de övergripande limiterna överträds krävs en rebalansering för att åter vara inom stipulerade limiter. Innebär alltså att portföljen viktas om för att återigen vara i balans med limiterna.

Riskmått

Mått för att mäta risk. I vårt fall används sannolikheten för att gå under säkerhetsgolvet som mått på risken.

Ränteportfölj

En förmögenhet som är placerad i räntebärande värdepapper.

SIX PRX-index	SIX PRX är ett aktieindex som ska spegla marknadsutvecklingen av bolag på Stockholmsbörsens A- och O-lista. Indexet tar även hänsyn till utdelningar.
Standard-avvikelse	Statistiskt mått på hur kraftigt värdet på ett värdepapper eller en marknad fluktuerar över tiden.
Strukturerad obligation	Med strukturerade obligationer avses obligationer där en viss del kredit- och/eller likviditetsrisk har adderats för att nå högre avkastning.
Strukturerad produkt	Derivat kombinerade med räntebärande värdepapper i ett och samma strukturerat värdepapper.
Säkerhetsgolv	Den på förhand definierade lägsta nivå som portföljens tillgångar får falla till i relation till målet.
Tillgångsslag	Räntebärande värdepapper och aktier är två exempel på tillgångsslag.
Valutarisk	Risken att utländska tillgångar faller i värde mätt i egen valuta p g a att den egna valutan stiger/utländska valuta faller.
Värdepappersfond	Fond som förvaltar aktier och andra värdepapper och som administreras av särskilt fondbolag. Fonden ägs av andelsägarna, vilket betyder att förvaltaren inte under några omständigheter kan använda fondens tillgångar för att täcka förluster i förvaltarens verksamhet. En fond som är registrerad i Sverige står under Finansinspektionens tillsyn och följer den svenska fondlagstiftningen. Inom EU finns ett särskilt direktiv som gäller fondverksamhet. Det gör att fondlagstiftningen i de olika EU-länderna i stort överensstämmer. I länder utanför EU kan det dock finnas stora avvikelser i regelverken.